

మంగిపూడి పురుషోత్తమశర్మ

భీష్మ ని చ రి త్ర ము

ప్రథమా ధ్యాయము

జననము

కురుక్షేత్రాధీశ్వరుం డగు శంతనుం డొకవాడు సశరశరాసమంజై మృగియావిశోదంబునం దగిలి గంగాప్రాంత వహంతరంబులం దిరుగాడు చుండెను. అతడు కొంతొక మృగముచే నాకృష్టుండై తిన్నహాని కొతుపూలారేకంబున నిజపరిణనంబును దిగనాడి దపురపులకు దానిం దంబుమును నెట్టకేలకు దైవయోగంబున గంగాతీరంబున కరుడెంచెను. గంగానదంతి సముచ్చలతరంగ మూలికలచే నాతని నాహ్వానించుచు, నిర్భోషంబున స్వాగత గీతికలం బాడుచు, నిజపయస్కరశీతలంబులగు పదిహార సంహతులచే వీరనము నేయుచుండెను. అతండును దీర్ఘగమ నాయాసంబును చండాంశుకావంబును వపనయింపం గొలి తత్పులిస తలంబున విహరించుచు నాతరంగిణి సహజ శోభావలోకనంబున నరణ్య శ్రమంబు విస్మరించి నూనంకపిదికలం దేరియాడుచుండెను.

ఇంతలో నొక్క కాంతారశ్న మాతని కన్నుల కట్టెదుట గావనయ్యెను. త్రిజగన్మోహిని యగు నా యువతీమణి సౌందర్య విలాసముల శంతయు నబ్బురమంచుచు కంఠితదిత్తంబున నాపెం జేవట్టివనే కాని తన జన్మము ధవ్యముగాదని తలపోసెను. ఆ యం గవయు, దవచెంగట పురుషపుంగవుని పోయగంబున కోటువడి తర శ్మణుడై నిలువంబడెను. లజ్జావనతుం డగు శంతనుండు స్తంభం దయ్యెను. ఇవను గంగ యాతని మనోభావంబును గుర్తెఱింగి వాతెర

విప్పి మందమృదూక్తుల నిట్లని హెచ్చరించెను. “ధరణీరమణా! నన్నుం బరిగయ మాదా, గోరుచు వేని నొక్క పమయంబు పేయము చెప్పె దను. నే నెల్లియేనిఁ గావించ నెంచి నవ్వు పేయరాదు. మఱియు నన్న ప్రియంబులు వలుకరాదు. ఇంతకు పంగీకరింతువేని నీకు భార్యనై యభిమత సుఖంబు లొసరింతు. ఎప్పుడైన నన్ను నొప్పనాచీవతో నప్పట్టవనే నిన్నుం బరిత్యజించి పోవగలదాన.” శంతనుం డీవలుకుల కెంతయు పలరి పమయంబున కొడంబడి యాపెం బరిగ్రహించి యిట్టోపభోగంబుల సుఖించుచుండెను.

కొన్నాళ్ళకు గంగ గర్భవతియై యొక పుత్రునిం గనియెను. కాని యాపె యేలాకో యవమతియై యా పాపనిం బట్టి గంగపా లేసెను, ఇట్లమఱి యార్వర నిమంగులం గని యా విచిత్రచరిత నిర్దయరాల్చె గంగాగర్భంబున వారిం గలుపుచు వచ్చెను. ఇయ్యభ ర్నావరణం బనిష్టం బయ్య నా రాజేంద్రుఁడు తన మనోహరిణి త న్నెక్కడ వీడుతో యను భయంబున నెదురాడ నోడుచుండెను.

అంతం గొన్నినాళ్ళకు పద్మమగర్భంబున మఱల నొక మోహనాకారుం డగు మగళికు పువయించెను. శంతనున కెంతయో సంతసం బయ్యెను. కాని శిశుఘాతినీ యగు పల్నివలన నబ్బాలకున కపాయంబు రాకుండునే యని యెంచి పుత్రమోహంబున వాననో ద్యుక్త యగు నవ్వనితం గాంచి “ఓసీ! గొడ్డురాలా! ఎన్నియో పున్నెంబు లొసర్చినం గాని పుత్రసంతానంబుఁ బడయరాదు. అట్టి కొడుకుల నిదివరకే వలుపురం బట్టి రాక్షసవృత్తిని నీ పొట్టం తెట్టి కొంటివి. ఛీ! హాహాహ్లా! నీ ఘాతుకకృత్యంబునకు మాత్రమే నిక నొడఁబడఁజాల. ఈ బాల సూర్యతేజం డగు బాలుని నీవు వధింప వలనుపడదు.” అని పరిపరి భంగుల నప్రియంబులు వలికి వారించెను. అపెయు తొల్లి యాతఁడు చేసిన పంకేతంబుఁ దలంచి యిట్లనియె.

“నీతోడ పాంగత్యము నాకు నేటితో నరి. నేను పుణ్యజలంబులచే
 త్రిభువనపావని యనం బరిగిన గంగను నుమి! ఈ వసువులు వసిష్ఠ
 శాపంబునం బుట్టించునీ ‘మే మవ్యగర్భంబున జన్మింప నోవము.
 నీయందే పుట్టెదము. మర్త్యంబునఁ జాలకాలం బుండకుండ మమ్ము
 ముక్తులం జేయు’ మని వన్నఁ బ్రార్థించిన దేవహితార్థంబు మనుష్య
 స్త్రీయాపంబు దాన్చి నీవలన వారికి జన్మకారణంబు నైతిని. దీనిచే
 నీకు పుణ్యలోకంబు లక్షయంబు లగును. ఈ యష్టమపుత్రుండు వసు
 పులయం దొక్కొక్కరి చతుర్థార్థంబులు దాన్చి సకల భర్తృమూర్తి
 యయి పుట్టినవాఁడు. లోకహితార్థంబుగా మర్త్యంబునం బెద్దకాలం
 బుండగలడు.” అన్నంతి శంతనుం దాశ్చర్యమగ్నమానసుండై
 “వసువులు లోకవంద్యులు. వసిష్ఠుం డేల వారికి శాపం బొసంగె!
 మణియు నెల్లవసువులు పుట్టుచునే వ్యర్థంబున కలుగుటయు, నీయష్ట
 ముండు మాత్రము మర్త్యుండై చాలకాలం బుండుటయు నేమి
 కారణం” బని యడిగెను. గంగయు వాదరాయత్తయై యిట్లనియె.
 రాజేంద్రా! మున్నొకదినంబున వస్త్రవసువులు భార్యాపహితులై
 క్రిదార్థము వసిష్ఠు నాశ్రమంబునకుం జని యం దాశని హోమధేను
 వకు నందినిం గాంచి దాని శీలంబునకు విస్మయం బందుచుండిరి.
 అష్టమవసుభార్య దానిం దన నెచ్చెలికి కానకగాఁ బంపఁ గోరి తన
 ప్రియునకు వివేరించిన వాతండుకు వల్లెయని నిజభాత్మప్రేరితుండై
 యా కామధేనువుం బట్టి కొంపోయెను. వసిష్ఠుండును దన వేల్పు
 మొదవుం గావక పరితపించి వనం బెల్ల గలయకోపి తన యొ గద్యప్రేచే
 నర్వము నెఱింగి ‘మానవగర్భంబున బుట్టు’దని వారిని శపించెను?
 వారును భయంబున వాతని శాపంబులం బడి పుడమిపై దీర్ఘకాలం
 బుండకుండఁ ననగ్రహింపవలయునని నేనుకొనిరి. అ మృనియుఁ
 బ్రవన్నుండై ‘మీరు గోరినట్లే యగును. కాని యష్టముండు తీర్దయు

